

Wrodszew

W r o c i s z e w /dek. Warka/

Warka

I

Wrociszew i sąsiednie Biskupice, wspomniane jako posiadłości biskupstwa poznańskiego, pod r. 1297, należały przypuszczalnie już od jego pierwotnego uposażenia. We Wrociszewie mieli biskupi swój dwór. Kościół św. Małgorzaty jest, zdaniem naszym, bardzo wczesną fundacją biskupów z XI/XII wieku. Przemawia za tym rozległy obszar parafii /jeszcze w XVI wieku co najmniej 17 wsi/. Tytuł kościoła ten sam co w pierwotnym mieście Poznaniu /Śródce/. W aktach są pierwsze wiadomości o tej parafii 1413 i 1416 z okazji instytucji nowych plebanów. Patronat przysługiwał biskupom

./.

poznańskim, lecz już 1446/60 i ponownie 1506/12 prowadzili daremno przewlekłe procesy w Poznaniu, Gnieźnie, Rzymie o patronat liczni w obrębie tej parafii rozsiadli z rodu Bończów właściciele majątków: Bończa, Zastruże, Palczew, Rzyskowawieś, Michałów, Opoźdzew, Umierza, Bońkowawieś, Rudawica, a jeszcze 1591 próbowała zyskać go około 80 ziemian z różnych rodów. Plebania była hojnie uposażona, w roku 1603 posiadała role z 7 kmieciami i 2 zagrodnikami we Wrociszewie, dziesięciny z 2 wójtostw i 5 zagród w Biskupicach, z Brankowa i Michałowa, dla wikariuszy dziesięciny z Bończy i Rudawicy, a z Zastruża i Palczewa dla nauczyciela. W r. 1454 przyznano wyrokiem polubownym

Nowacki, Dzieje II,
s. 537

c.d.II

./.

W r o c i s z e w /dek. Warka/

Warka

plebanom Wrociszewa i Jasiénca alternatę dziesięcin folwarcznych z Lichanic, Michałowa i Brankowa, natomiast wyłącznie wrociszewskiemu dziesięciny z ról kmiecych tych wsi, nawet gdyby role te włączono do folwarków, oraz z nowych folwarków Jana, Piotra i Andrzeja w Michałowie.

Nowacki, Dzieje II, s. 537.

Wrocisław

Wawec

Przyp.⁶³ Patronem kościoła wew. był biskup poznański. Mnoho uświetniali Bonczowie kilkakrotnie w XV i XVI w. drogą procesu uzyskai prawa kolatorskie. Mianowali przytem, podobnie jak z okazji sporów granicznych z plebanem w-skim względnie brem poznań, wyrażnie "petnomocnika rodu Bonców" (Gmerno. Acta offi. 239747; Poznań Acta episc. IV 50; Wawec. 16122 v).

J. Nowacki Gniardo "Paniquast" Doliwoń
Mies. Herald. 1931 X nr 7-8 s. 178

Wawec

Wrociszewo

(b.v.)

W W. był ksc. tytułu św. Małgorzaty.
Wsi. stanowita własność plebana.

Pleb. byli: ks. Andrzej w r. 1447.

Piotr z Ostrotyki w. 1479

Przypis 2):

Wg. podań założenie par. było wojen krzyżowych;
miało założyć je przez spełnienie ślub w czasie wyprawy;
na uposażenie duchowieństwa odebrt części gruntów
od folw. Pałczew i nazwał Wv.

Lub. Czer. Wstęp. str. XXIV. i przyp. 2.

Wawec/Wrocisnew

Wrocisowo

(1287)
Boleslaus dux Mas. orre et Cypneusis.
omnes libertates in vllis d. Johannis
episcopi Posn. et Capituli Posn. in terra
Cypneusis videlicet ... Stibicowo, Wrocisowo
Recotici... promittit observare

KDHI nr 765 o 135

Waree .

Wrociszew

(r. 1297^{XIVw}; 1603)

= Pomiedzy dobrami bisk-pozn. w Maz., kt. Bol. w r. 1297 uwolnit od wszelkich cięzarów = jest Wrociszew. We wsi zatem tej jako bisk-ej musiał przynajmniej w ^{XIVw} być kośc-par. Z tem wszystkiem w arch. kapit. i konsypt. w Pozn. nie ma śladu tak dawnego istn. =

W r. 1603 = kośc. drewn. p. t. ś. Matgorzaty, uposaż: przez folw. w Wv., kt. 7 kmieci i 2 zagrodników uprawiało, były dziesięciny ze wsi Biskupiec, %

Brankowa i Michatowa -

Lukasz. Opis kodc. s. 199

Vrocisovo

Warec/Wrocisow

/1297/

Boleslaus dux Masovie Iohannis episcopi
Posnaniensi in villis ecclesie Posnaniensis in
terra Cynrensi sitis videlicet Coslovo, Biskupici,
Stibicovo, Vrocisovo, Recovici, Biskupici cum
area que Koscelisco dicitur sub castro Cynrensi,
Kiselsco, Chrunino, Sobine, Smonevici - omnes
libertates ^{et} necessaribus suis concessas se
servaturum promittit.

K.D.W. II, 765, s.134

Wawec /

Urocysovo

(1326)

Troichimus dux Mas. villam Domanevo
suo Recovine ~~commutavit~~ villam eccl. Posna
mensi computavit. Ita tamen quod villa Do
manevo eademque libertate est iure servetur
quod iure Sebicovo. Biskupici Urocysovo
et alie villam dominio nostro situate fruuntur

KDWr II m 1067 s 402.

Krocyszoro

Wawcy

(1350/1358)

Semovitus dux Masovie ecclesie in Poznania omnes
libertates quas avus suus dux Boleslaus concesserat in
villis: Krocyszoro cum Bishopice item in alia Bishop
pice circa Czirsko civitatem cum arvis que dicuntur Kos-
cielisko situs sub castro eodem Tyrneusi nec non in Sobie-
ni, in Smonovici, in Kyselesko, in Chrumino, et in Gram-
bkhovo edificavit. Incolas ab omnibus solutio-
nibus servis... liberat excepto procul mili-
tate (in proxima villa) et reedificatione castri in
Czirsko.

KD W III nr 1301 s 8

Wortissow [Wrodszew] kP.

28 I 1371

Bul. Pol. II, nr 1693: Gregor XI papież - mandatur,
ut Michaeli f. quondam Stanislai de Mestow, qui per
2 annos Bononiae in iure canonico studuit, rector
eccl. par. in W. Pozn. dioc., de canonicatu Pozn. provi-
dent procuret.

cop. Reg. Av. t. 177, f. 429v-430.

[w dioc. pozn. brak innej zbliżonej nazwy wsi par.]
kP.

[Wrodszew]

13 VI 1373

Bul. Pol. II, nr 2037: Gregor XI papież Michaeli Stanislaj de Mescow: Eldem canonicatus Pozn., per obitum Petri de Gostina vacans, vigore provisionis ap. obtentus, confirmatur.

[= Michał, 1371 r. pleban we Wrodszewie] KP.

Wawec/

Wrocziſsewo

(r.1417)

procur. de Wr.

• Lub. Czer. nr. 973 ; 988 (r.1417) proe. Matthias de Wroc

2406

W ~~Strocz~~ ^{Strocz} ischewska droga (1441, c: 1456)

Johannes Colomand et Petrus f. eius de
Bonza 2 mergulas et pratum 1 mergula
incipiendo a granicie Michalowska circa
magnum lapidem usque ad flumen Bonza
et alia mergula in particula Pysarska dicta
inter graniciem Johannis Bonkowi's et litem
Bartholomei usque ad viam, que va-
dit de Varka in dogilniza et podroga
Mroczischewska et pratum cum rubetis in
iacentes in Trzeszczu

M.K. 3, 263

B² V.

Bonosa et Nagornya, hereditate in distr.
Czarneni, Petro et Misceslao f. suo
vendiderunt.

Warka

Wrocischo

(1447, c. 1456)

In Crirsko, presentibus Vigando castellano, Laurencio iudice Crirnensibus, Vincencio marsalco et Marcissio de Thurowice subiudice Crirnensi, strenuus Johannes de Boglewice vexillifer Crirnensis hereditatem suam Oposdzewo in distr. Crirnensi, incipiendo a fluvio, que dividit Oposdzewo et cum W. et Boglewice usque ad diversorium Warcense et eundo eorum diversorio usque ad graniciem, que est cum villa Gregorewice, Lychanowice et Oposdzewo et ab istis limitibus usque ad fluvium per limites, que sunt inter Lychanowice et Oposdzewo

M.K. 4, 53^v-54

MUZEUM HISTORYCZNE W WARSZAWIE – ARCHIWALIA

Nr rejestru

Hasło

cum molendino et piscina, nobili
Venceslao de Ocrassali pro 250 sexag.
titulo reemptionis vendidit.

Miejsce przechowania
 źródła

Tytuł źródła

Wawec / Wrocław

Wrocławskewo

19 I ([1454], c. 1500)

Andreas epus Posznan. ad petitionem Pauli
abbatis et monasterii in Cuyouensko ...
preposituram et conventum in capella sive
cella s. Georgii extra muros ^{opidi} Wawona -- ad
instanciam Boleslai et tunc ducem fundat
confirmando dotacionem (in littera Pauli
abbatis 1450, f. 2 p. Francisci) contentam.

In curia nostra capelle ville W., die sa-
turni, 19 I, pontif. Nic. pape V ano 7, indict. 2

BN, BOZ, cim. 70, 72

[dwór bpa poz.]

Wrocław

Wawle

(1454)

Jan, Piotr - Andrzej i Michałowa bracia zapewniwszy
kon. parafialnemu we w. rocznym duńszczyń z dóbr
Michałowa „de agris predialibus et agriculturis”,
a z dóbr ich Lichanice i Branowo w tejże pa-
ralfi duńszczyń moja, w roku 151 do kościoła
w Jasienicy, w dworku - do ^{kluski} Wroclawskie, w razie
wstąpienia do dóbr [folwarczyński] gruntów catojskich mo-
dużyczył się w dobie parafii duńszczyń również przypad-
nie temu kościołowi.

1. Breziński; Karta z dziejów parafii marzowieckich, Mies.
Herald, 1934, XIII, nr 7-8.?

Wrociscliero

Wawee

(1460, XV v.)

veniens ad acta iudice epi Poznan. honor. Jerominus
Pauli de Wiclichow rector ecl. par. & W. ab una et Jan.
Clementis de Jasiemena presb. Pozn. did. ab altera, diebus
Jerominus dictam ecliam ad 3 annos, singulis annis pro
36 serag. $\frac{1}{2}$ gr. latorum num. Pol. ascendavit. Tenentur
melanum ad Nativ. Chri 8 diebus et ad Pasche festa
14 diebus cum 4 equis et 3 familiaribus provisione et reficere
in omnibus necessariis. Presentibus Dic^o de Raminere
archidiacon. warschow, Stan: de Dobyesclero can. Pozn.
et Barthol. de Thimymena parochialis in Magedunsee
ecliam rector... Ex actis epatus Pozn. -- sigillo -- dua

a noscuntur epi communitam.

(Wpisor. in Acta epatus 2 f. 72 in Act. Dec. Pozn.)

Mes. Herald. 1935 XIV nr 3 2. 37

Woosoysseno

11 VI 1463

Bull. Pol. VI, nr 1836

Dudum par. eccl. in W. Pozn. dioc., per obitum Martini de Slupora vacante, de illa Nic.^o de Rasznicea archidiacono Warze in eccl. Pozn. et deco. doctor fuit auct. ordinata provisum et factum infra tempus debitum auctoritate legati Sedis Ap., ut archidiaconatum Warschi, necnon par. eccl. predictam insimul retinere valeret.

Mik. troyma te, plebanis per annum; supplikat, ut eisdem archidiaconatum (30 marc. arg.) et ecclesiam (16 marc. arg.) quasdam vitam insimul retinere, vel permutare valeret. Concessum.

Wrocławskowo

war.

23 IV 1469

Rep. Germ. IX, 1 nr 5131

Petrus Cristini de [Cownathi] presb. Pozn. dioc., qui
par. ecd. s. Laurentii in villa Camyenzetz [Kamieniec, wlkp]

Pozn. dioc. cum Ysala de Skupca presb. Sueren. dioc.

pro par. ecd. s. Margarethe virg. in villa Wrocławskowo

(Wrocławskowo, Wiczowuschemo) Pozn. dioc. perm[utavit],
de nova prou[isto] de d[ic]ta par. ecd. (10 marc. arg. puri).
etiam si vac. p[er] obitum Martini de Skupca aut per res.
Martini Suerysaye. —

Wronyschenwo

kt. : war.

(1478)

donor. Petr. de Ostrolanka, pleb. in Ostro-
lanka et in W.
(war.)

A 2f Pt. Ep. 13, 154

Uroingschewo

Waver

(1478)

„ In causa hon. Petri pleb. in W., Sigimundi cristo-
forti nobilitum de Ostrolanka eiusgermanosium
cum dicit. Martino de Noceztiz vicar. tunc in W. --

„ In causa hon. Petri pleb. in W. cum nob. bus Joh. Plichtka
Grogensky, Sigim. de Gregorowycze, Joh. Olscham.
Joh. Gosharthowyer de Lychanyue, Nic. Myedrechow-
sky et vidua Dotakowa de Lychanyue, Petro Koszoka
de Mychalow, Andrea Myska, Warsch Chlochol, Stan.
Chlochol, Stan. Galonka de Mychalowo, Petro Golyan
de Lychow, Nic. et Mart. de Brankow, Joh. de Brzesca, Elixab.
vidua de Woeryschyna, Sigim. Abraham de Goshingowyer
Floriano de Zalasche, Joh. Regallo de Warca, Joh.
Kozana de Mychalowo

ADJ. P. I., Ep. 13, 1610

206.

-- contra non componentes -- "

Wroczyshero

(1478)

Inter honestabilem Petrum de Ostra-
lanka ex una et nobilem Michaellem
de Xbrosche facta est concordia:
nobilis debebit exolvere Petro 9 art.

alias 1/2 fūnānam cervisie, insuper
canapales exolvere debebit debentos
infra 2 annos pro tempore, dum fuit
plebanus in W.

Insuper nobilis Michael [debet] solvere decimam
et in manus Petri tradere decimam post suos

A. D. J. P. I., Ep. 13, 161-161^v Rmethones in Goschyenyre.

Wroclawiensis Warko (1504)
clavi,

"Donatio decimarum silvanarum in Mazori"
Joh. eps Pozn. Capitule Poznari. de se "decimas
de nova radice extirpatis in brevia Maz. sub
parochia Wisnyeva et clavi Wro. si condituras
videl. in Wisnyeva, Maczino, Turok, Camyorka,
et Rudno, Rudsyenska Wolya et Okunyska
Wolya"

Acta Capit. I nr 964

Wroczyſcheſko

Paw. Warka/Wroczyſcheſko
(1525)

Joan. pleb. & W. et doctor generis de Bonina

M. K. 41, 98

Urocysero

(1561)

decanatus Ozimnensis

RJD 117